

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Mail: irk@ens.dk med kopi til mgb@ens.dk og cawae@kefm.dk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Dansk Fjernvarmes høringssvar til *udkast til National Bygningsrenoveringsplan som led i implementeringen af artikel 3 i EU-direktiv om bygningers energimæssige ydeevne*, journalnummer 2024-1739

13. januar 2026
Side 1/5

Dansk Fjernvarme har udarbejdet høringssvar til udkast til '*Udkast til National Bygningsrenoveringsplan som led i implementeringen af artikel 3 i EU-direktiv om bygningers energimæssige ydeevne*' og takker for muligheden for at kommentere på udkastet.

Dansk Fjernvarmes bemærkninger til udkast til udkast til National Bygningsrenoveringsplan

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til den Nationale Bygningsrenoveringsplan.

Fjernvarmesektoren udgør allerede i dag en central del af opvarmningen af den danske bygningsmasse og vil også fremadrettet spille en afgørende rolle i omstillingen til en energieffektiv og dekarboniseret bygningssektor.

Dansk Fjernvarme lægger vægt på, at fjernvarmens nuværende og fremtidige systembidrag skal afspejles korrekt i bygningsreguleringen, herunder i anvendelsen af primære energifaktorer. Den gældende standardfaktor for fjernvarme på 0,85 har historisk været et vigtigt signal om høj systemeffektivitet, men der er behov for at sikre, at anvendte faktorer også fremadrettet er tidssvarende og baseret på dokumenterede systemforhold.

Vi vurderer at flere centrale elementer – særligt i forbindelse med kommende minimumsstandards for energimæssig ydeevne for ikke-beboelsesbygninger (MEPS), herunder beregninger for disse og de i dag gældende energifaktorer i bygningsreglementet, risikerer at skabe utilsigtede barrierer for den grønne omstilling og forhindrer et samlet energisystem der fortsat er effektivt og omkostningsoptimalt.

I den forbindelse bemærkes det, at bygningsdirektivet giver medlemsstaterne mulighed for at anvende vægtningsfaktorer som alternativ til primære energifaktorer. Denne mulighed er særligt relevant i en dansk kontekst, hvor fjernvarmen i stigende grad baseres på vedvarende energi og overskudsvarme i et tæt samspil med el-systemet. Vægtningsfaktorer kan i højere grad afspejle disse systemmæssige forhold og dermed understøtte

teknologineutralitet i valget af varmeforsyningsform og samfundsøkonomisk effektive renoveringsvalg.

Side 2/5

Dansk Fjernvarme anbefaler derfor, at den nationale bygningsrenoveringsplan åbner for anvendelse af nationalt fastsatte primære energifaktorer der er dynamiske i forhold til udviklingen i varmeproduktionen og/eller vægtningsfaktorer, som afspejler den faktiske og forventede udvikling i energisystemet, og som sikrer, at fjernvarme fortsat kan bidrage effektivt til opfyldelsen af målet om en klimaneutral bygningsmasse i 2050.

Vores bemærkninger er uddybet i afsnittene nedenfor.

Primære energifaktorer som styringsredskab

Den nuværende primære energifaktor for fjernvarme på 0,85 blev indført som en fremadskuende energifaktor, der afspejler et højeffektivt og stadigt grønnere energisystem. Fjernvarmesystemet adskiller sig fra individuelle varmeløsninger ved at:

- udnytte kraftvarmefordele,
- integrere overskudsvarme fra industrien og datacentre,
- fungere som et fleksibelt lager for vedvarende energi,
- understøtte el-systemet gennem samspil med store varmepumper og elkedler, samt elproduktion.

Disse forhold betyder, at fjernvarme ikke blot er en slutbrugerteknologi som de individuelle varmeløsninger, men er et energisystem der kan sikre sektorkobling, ved at udnytte en lang række teknologier og forbinder el- og gassystemet, og som bidrager til den samlede energieffektivitet i samfundet.

I lyset af den forventede udvikling i fjernvarmens brændselssammensætning – herunder stigende andel af el-baseret varme og overskudsvarme – bør den nationale bygningsrenoveringsplan tydeliggøre, at:

- Primære energifaktorer bør justeres over tid, i takt med dokumenterede systemforbedringer.
- Fjernvarmens primære energifaktor bør baseres på den faktiske systemudvikling og sammenhæng med og understøttelse af el-systemet, samt fordelene ved dette.
- Der bør sikres lighed mellem primære energifaktorer i byggelovgivningen, så der sikres teknologineutralitet mellem opvarmningsformen, så renoveringsbeslutninger ikke sker på baggrund af varmeforsyningsform, men med henblik på at reducere det faktiske varmeforbrug for ejendommen.

Dette er særligt vigtigt i forhold til de kommende minimumsstandards for energimæssig ydeevne (MEPS), definitionen af nulemissionsbygninger og prioritering af renoveringsindsatser i ejendomme i fjernvarmeområder.

Bygningsdirektivet stiller krav om, at de primære energifaktorer opdateres løbende, er fremadskuende og giver derudover mulighed for at de kan fastsættes nationalt, herunder alternativt muligheden for at der kan fastsættes nationale vægtningsfaktorer.

Dette giver mulighed for at udarbejde energi- eller vægtningsfaktorer der afspejler de faktiske forhold i energisystemet på nationalt niveau, herunder:

- forskelle mellem kollektive og individuelle løsninger,
- fordele ved fjernvarmesystemets lagringsmuligheder,
- bidrag fra sektorkobling og overskudsvarme,
- samt den stigende VE-andel i fjernvarmesektoren.

Dansk Fjernvarme finder det meget væsentligt, at denne fleksibilitet anvendes i byggelovningen og indeholdes i den Nationale Bygningsrenoveringsplan, så regulering og planer understøtter – frem for at modarbejde – et effektivt og klimavenligt samlet energisystem.

Dansk Fjernvarme anbefaler derfor, at nationale vægtningsfaktorer inkluderes i den Nationale Bygningsrenoveringsplan, så denne i højere grad afspejler de faktiske klimateffekter og systemfordele ved fjernvarmesystemet, som alternativ til de gældende primære energifaktorer.

Sammenhæng mellem kommende MEPS-krav og primære energifaktorer

De kommende MEPS-krav (minimumsstandards for energimæssig ydeevne) for ikke-beboelsesbygninger indebærer, at disse skal dokumenteres vha. en beregningsmetode som baserer sig på energirammeberegningen fra bygningsreglementet og hvor bygningens beregnede primæreenergiforbrug beregnes opgjort i kWh/m²/år.

Fastholdelse af de nuværende primære energifaktorer vil medføre en fortsat skævvridning mellem individuelle og kollektive varmeløsninger, som det allerede sker i dag for nybyggeriet og i energimærkningen af den eksisterende bygningsmasse.

Fjernvarmen vil med de gældende primære energifaktorer fortsat fremstå unødigt belastet i energirammeberegningen og energimærkning, selv i fjernvarmesystemer med en høj andel af vedvarende energi, effektiv drift og lave marginale emissioner.

Da energifaktorerne dermed bliver det centrale styringsinstrument for både energirammer og -mærker og efterlevelse af kommende MEPS-krav, er det problematisk at faktorerne ikke afspejler varmforsyningens reelle klimaaftryk. Dette gælder især i fjernvarmen, der i stigende grad baseres på store varmepumper, overskudsvarme og vedvarende energi.

Dansk Fjernvarme anbefaler derfor, at der foretages en revision af de anvendte primære energifaktorer, før MEPS-krav implementeres, så fjernvarmens dokumenterede VE-andel og systemfordele afspejles i forudsætninger og følgende MEPS-beregninger.

Med udgangspunkt i de gældende primære energifaktorer er der risiko for, at bygnings ejere, presset af MEPS-kravene tilvælger individuelle varmeløsninger frem for at forblive tilsluttet til det eksisterende fjernvarmesystem, også i områder hvor fjernvarmen er den billigste og mest klimavenlige løsning. Sådanne valg af bygningsejere kan:

- fordyre den grønne omstilling for samfundet,
- øge el-spidsbelastningen,
- forringe fordelene ved den gennemførte varmeplanlægning,
- og skabe behov for yderligere elnet udbygning.

Der vil være en overhængende risiko for, at pressede bygningsejere som skal opfylde MEPS-krav, vil vurdere et skifte til en individuel varmepumpe og et mindre indgreb i ejendommen og dennes drift, som et mere realiserbart projekt end en gennemgående klimaskærmsrenovering eller modernisering af bygningens tekniske installationer.

Altså kan MEPS-krav indført med gældende primære energifaktorer resultere i at varmforsyningen til ejendommen blot udskiftes, fremfor at sænke det faktiske varmeforbrug for ejendommen ved at klimaskærmsrenovere eller modernisere de tekniske installationer.

Disse følgeeffekter af MEPS-krav indført med gældende primære energifaktorer, er i modstrid med direktivets formål om større energieffektivitet og reduktion af drivhusgas-emissioner.

Dansk Fjernvarme anbefaler derfor, at implementeringen af MEPS-krav ledsages af en modernisering af beregningsmetode og energi- eller vægtningsfaktorer så de individuelle og kollektive løsninger sidestilles og at muligheden for anvendelse af vægtningsfaktorer inkluderes i den Nationale Bygningsrenoveringsplan.

Konflikt mellem byggelovgivning og varmforsyningsloven

Varmeforsyningsloven baseres på det samfundsøkonomisk optimale valg af varmforsyning, mens byggelovgivningen, herunder energirammeberegninger og energimærkningsordningen alene vurderer bygningens tilførte energi på matriklen.

Denne strukturelle forskel mellem byggelovgivningen og varmforsyningsloven skaber et modstridende incitament, hvor kollektive løsninger – som systemisk er de mest effektive – fremstår dårligere end individuelle varmepumper i energirammeberegninger, energimærker og kommende MEPS-beregninger, selv hvor de individuelle varmepumper belaster elsystemet i større grad og kan have en højere samfundsøkonomisk omkostning.

Fjernvarmen udrulles og etableres hvor der er påvist en samfundsøkonomisk fordel ved fjernvarme fremfor et relevant alternativ, i dag typisk individuelle varmepumper.

Det synes derfor kontraproduktivt og ødelæggende for varmforsyningslovens formål, at den påviste samfundsøkonomiske fordel er i direkte konkurrence med individuelle

varmepumper, som af energirammeberegningen eller -mærket, stilles bedre grundet de eksisterende primære energifaktorer.

Side 5/5

Dansk Fjernvarme anbefaler derfor, at der i den Nationale Bygningsrenoveringsplan sikres et hensyn til varmemforsyningsloven formål og den resulterende gennemførte og fremtidige varmeplanlægning i form af tiltag som sikrer teknologineutralitet, så reglerne i byggelovgivningen understøtter samfundsøkonomisk optimale løsninger i det samlede energisystem.

---o0o---

Dansk Fjernvarme står til rådighed for en uddybende dialog vedr. ovenstående bemærkninger.

Med venlig hilsen

Søren Junge Bak

Chefkonsulent

Dansk Fjernvarme

sjb@danskfjernvarme.dk

Tlf.: +45 2912 4851

